dosar nr.1-17020928-05-1r-26022025 Judecătoria Cahul, sediul Cantemir
Judecător Mihail Osadcii

**Curtea de Apel Sud, sediul Cahul**

**D E C I Z I E**
**În numele Legii**

**08 mai 2025** **municipiul Cahul**

**Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Cahul**
**în componența:**
**Președintele completului de judecată** **Natalia BONDARENCO**
**Judecătorii** **Inga GORLENCO și Evgheni BANCOV**

a judecat fără prezența părților recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Irina Bahnari împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 28 ianuarie 2025 privind aplicarea amenzii judiciare procurorului în Procuratura raionului Cahul, Irina Bahnari, pronunțată în cauza penală privind învinuirea inculpaților Chelea Veaceslav și Chiciuc Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzută de art.186 alin.(4), art.186 alin.(2) lit. b), c), d) și art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal,

Asupra recursului, în baza materialelor și actelor dosarului cât și argumentelor prezentate în ședință, Completul de judecată,-

**C O N S T A T Ă :**

**În fapt.**

Pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir se află în examinare cauza penală privind învinuirea inculpaților Chelea Veaceslav și Chiciuc Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzută de art.186 alin.(4), art.186 alin.(2) lit. b), c), d) și art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal. În cauza penală dată în calitate de procuror a fost numit Irina Bahnari.

**Poziția instanței de fond.**

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 28 ianuarie 2025 s-a dispus aplicarea amenzii judiciare în mărime de 20 unități convenționale, echivalentul sumei de 1000 lei, pentru neprezentarea procurorului Irina Bahnari la ședința de judecată, stabilită pentru 28 ianuarie 2025, ora 10:15 în cauza penală de învinuire a inculpaților Chelea Veaceslav și Chiciuc Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzută de art.186 alin.(4), art.186 alin.(2) lit. b), c), d) și art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

**Solicitarea și argumentele recurentului.**

Nefiind de cord cu această încheiere, procurorul Irina Bahnari la 12 februarie 2025 a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 28 ianuarie 2025.

În argumentarea recursului s-a indicat că, pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, se află spre examinare cauza penală de învinuire a lui Chelea Veaceslav și Chiciuc Ivan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4), art.l86 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 186 alin.

(2) lit. b), c), d) Cod penal. Astfel, cauza penală se află în ședință preliminară, cîteva ședințe consecutiv (16.05.2024 ora 10:30; 03.09.2024 ora 14:15; 14.01.2025 ora 10:00) fiind amînate din motiv că nu a fost escortat inculpatul Chelea Veaceslav, informație extrasă de pe portalul instanțelor de judecată: Judecătoria Cahul. La data de 03.09.2024 a fost telefonat grefierul pentru a concretiza dacă ședința va fi lucrativă sau nu, pentru a evita suportarea cheltuielilor suplimentare în vederea deplasării din raionul Cahul în raionul Cantemir. În rezultat, procurorul de caz a fost informată că inculpatul Chelea Veaceslav a fost transferat în Penitenciarul nr. 3 Leova și nu va fi escortat. La cele comunicate, procurorul a solicitat respectuos să fie informată despre data următoarei ședințe. Ulterior, citații despre data și ora următoarei ședințe fixate nu au fost remise în adresa Procuraturii raionului Cahul. Mai mult ca atît, datele următoarelor ședințe nu au fost coordonate de comun acord cu participanții, pentru a avea posibilitatea de a cunoaște despre ședința de judecată. La data de 14.01.2025, procurorul de caz, Irina Bahnari, a fost telefonată pentru a concretiza motivele neprezentării la ședința vizată. Ca urmare, instanța de judecată a fost informată că procurorul de caz nu cunoaște despre ședința de judecată, nefiind informată despre data și ora respectivei ședințe de judecată, aflându-se în concediu de odihnă anual.

Prin ordinul Procurorului General nr. 2446-p din data de 10.12.2024 „cu privire la concediu", a fost acordat procurorului in Procuratura raionului Cahul, Irina Bahnari, partea restantă din concediu de odihnă anual pentru perioada 26.12.2024 până la data de 09.02.2025 inclusiv.

Prin urmare, la data de 28.01.2025 ora 10:15 minute, procurorul în Procuratura raionului Cahul, Irina Bahnari, se afla în concediu de odihnă anual. Mai mult ca atît, în acest sens a înaintat cerere de amânare a ședinței de judecată din motivele expuse supra.

Astfel, consideră că judecătorul Mihail Osadcii a emis o încheiere ilegală și nefondată, bazată pe emoții, fără a intra în esență și fără a stabili obiectiv circumstanțele cauzei.

Mai relatează că, în ipoteza în care procurorul nu s-a prezentat nemotivat la ședința de judecată, instanța de judecată urma să se călăuzească de prevederile art. 320 alin. (3) din Codul de procedură penală, care stipulează expres că, *neprezentarea procurorului la ședința de judecată atrage amînarea ședinței cu informarea despre acest fapt a Procurorului ierahic superior. Pentru lipsa nemotivată, procurorul este sancționat cu amendă judiciară în cazul în care aceasta a dus la cheltuieli judiciare suplimentare.*

Prin urmare, judecătorul Mihail Osadcii a ignorat prevederile legale și nu a informat procurorul ierarhic superior despre faptul neprezentării procurorului la ședința de judecată.

La fel, în lipsa participării unui acuzator de stat la ședința de judecată nu este clar cum instanța a stabilit lipsa nemotivată. Atrage atenția instanței de recurs asupra faptului că pentru sancționarea procurorului cu amendă judiciară obligatoriu urmează a fi stabilit faptul ca prin amînarea ședinței au fost aduse cheltuieli judiciare suplimentare, circumstanțe care nu au avut loc la caz. Mai mult decît atît, procurorul din cadrul Procuraturii raionului Cahul, responsabil pentru a reprezenta acuzarea de stat pe prezenta cauză penală, a informat instanța despre indisponibilitatea prezentării la ședința de judecată din data de 28.01.2025, din motivele indicate supra, prin cererea expediată pe adresa electronică a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir.

Astfel, reieșind din circumstanțele expuse, consideră că încheierea contestată urmează a fi casată total așa cum nu corespunde rigorilor legale, argumentele invocate cu privire la pretinsa neprezentare a procurorului la data de 28.01.2025, nu corespunde situației faptice.

**Termenul de declarare a recursului.**

În conformitate cu art. 439 alin. (1) Cod de procedură penală *,,termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii."*

Completul de judecată constată că, încheierea primei instanțe a fost pronunțată la data de 28 ianuarie 2025, în lipsa procurorului Irina Bahnari. Recursul a fost înregistrat de către procurorul Irina Bahnari la data de 12 februarie 2025, din ce rezultă că termenul de declarare a recursului a fost respectat.

**Aprecierea instanței de recurs.**

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Completul de judecată consideră necesar de a admite recursul declarat, cu casarea încheierii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală *,,recursul se judecă în termen* rezonabil, fără prezența părților la proces.*(2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În conformitate cu art. 448 alin. (1), (2) Cod de procedură penală*, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

Participanții la proces au fost notificați de către instanța de recurs despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit intimatul nu a depus referință. Astfel instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Conform art.449 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral.*

Potrivit art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac*, iar potrivit art.201 alin.(8) Cod de procedură penală, *încheierea instanței de judecată privind aplicarea amenzii judiciare poate fi atacată separat cu recurs*.

Astfel, în corespundere cu prevederile art.201 alin.(1), (4) pct.3) Cod de procedură penală, *amenda judiciară este o sancțiune bănească aplicată de către instanţa de judecată persoanei care a comis o abatere în cursul procesului penal. Se sancționează cu amendă judiciară* ***neprezentarea nejustificată*** *a martorului, expertului, specialistului, interpretului, traducătorului sau apărătorului legal citați la organul de urmărire penală sau instanță, precum şi* ***a procurorului*** *la instanță şi neinformarea acestora despre imposibilitatea prezentării, când prezența lor este necesară*.

Concomitent, dispoziția normei prevăzute la art.320 alin.(1), (3) Cod de procedură penală stipulează, că *Participarea procurorului la judecarea cauzei este obligatorie şi el îşi exercită atribuţiile prevăzute în art.53. La judecarea cauzei în primă instanţă participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată. În caz de imposibilitate a participării acestuia, procurorul ierarhic superior dispune, participarea la şedinţă a altui procuror. În caz de necesitate, procurorul ierarhic superior poate dispune participarea unui grup de procurori. Neprezentarea procurorului la şedinţa de judecată atrage amînarea şedinţei cu informarea despre acest fapt a procurorului ierarhic superior.*

*Pentru lipsă nemotivată, procurorul este sancţionat cu amendă judiciară în cazul în care aceasta a dus la cheltuieli judiciare suplimentare.*

Verificând legalitatea încheierii judecătorești, Completul de judecată constată ca fiind fără suport juridic concluzia primei instanțe de a aplica, în temeiul art.201 alin.(1),(4) pct.3) Cod de procedură penală, amendă judiciară procurorului Irina Bahnari pentru faptul neprezentării la 3 ședințe de judecată consecutive.

Lucrările dosarului atestă, că pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir se află în examinare cauza penală privind învinuirea inculpaților Chelea Veaceslav și Chiciuc Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzută de art.186 alin.(4), art.186 alin.(2) lit. b), c), d) și art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

Instanța de fond menționează că, pe prezenta cauză penală ședința preliminară nu a început, ședința de judecată din data de 16.05.2024 a fost amânată din motivul neprezentării inculpaților la judecarea cauzei, ședința de judecată din data de 03.09.2024 a fost amânată din motivul neprezentării procurorului și a inculpatului Chelea Veaceslav nefiind escortat din P-5 Cahul deoarece se afla în P-3 Leova, ședința de judecată din data de 14.01.2025 din motivul imposibilității P-3 Leova de transfer al inculpatului Chelea Veaceslav în IUP 5 Cahul și neprezentarea procurorului Bahnari Irina la judecarea cauzei, iar ședința de judecată din data de 28.01.2025 a fost amânată din motivul neprezentării Bahnari Irina la judecarea cauzei.

La întrebarea instanței către participanții la proces despre aplicarea amenzii judiciare, respectivii au lăsat la discreția instanței. Instanța de judecată, reieșind din lipsa procurorului Irina Bahnari, care nu s-a prezentat la ședința de judecată stabilită pentru data de 28 ianuarie 2025, a aplicat acesteia amendă judiciară în mărime de 20 unități convenționale.

Aplicând prevederile art.201 alin.(4) pct.3) și art.334 alin.(3) Cod de procedură penală, Completul de judecată constată interpretarea și aplicare eronată a normelor de drept procedural de către instanța de judecată la aplicarea amenzii judiciare procurorului pentru neprezentarea în ședința de judecată.

În context, Completul de judecată notează că, pentru a sancționa cu amendă judiciară comportamentul neprocesual al procurorului (sau altui participant) conform art.201 alin.(4) pct.3) CPP, instanța de judecată era obligată în primul rând să fie în prezența a două elemente cumulative: neprezentarea nejustificată a procurorului și neinformarea instanței despre imposibilitatea prezentării; în al doilea rând să cunoască motivul neprezentării procurorului în ședința de judecată, aceasta fiind necesară întru determinarea caracterului *nejustificat al neprezentării procurorului*, or, persoana nu trebuie sancționată ad-hoc, atunci când îi poate fi oferită posibilitatea de a răspunde întrebărilor despre motivul sancționării reprobabile (oral în ședința de judecată, ori în formă scrisă când i-a încetat calitatea de participant).

Completul de judecată reține că, pentru aplicarea amenzii judiciare procurorului, trebuie să fie constatată absența nejustificată a acestuia. La caz, se constată că neprezentarea procurorului Irina Bahnari în ședința de judecată este una justificată, or prin cererea expediată de către procuror la 28 ianuarie 2025, instanța a fost informată despre motivul neprezentării în ședința de judecată a procurorului.

Mai mult de atât, instanța de fond invocă neprezentarea procurorului la 3 ședințe de judecată consecutive și anume din 16.05.2024, 03.09.2024, 14.01.2025, însă la materialele cauzei nu sunt anexate probe în acest sens, cel puțin procesele-verbale a ședințelor de judecată indicate, pentru a fi clar și pentru instanța de recurs motivele amânării acestor ședințe, or, din datele de pe pagina web a Judecătoriei Cahul, sediul Central, referitor la rezultatul amânării acestor ședințe de

judecată nu rezultă cele indicate de instanța de fond, adică amînării acestor ședințe de judecată din motivul neprezentării procurorului.

De asemenea, instanța de judecată aplicând amenda judiciară procurorului, nu a indicat în care mod neprezentarea procurorului în ședință a dus la cheltuieli judiciare suplimentare, or art.320 alin.(3) Cod de procedură penală expres indică, că pentru lipsa nemotivată, procurorul este sancționat cu amendă judiciară în cazul în care aceasta a dus la cheltuieli judiciare suplimentare.

Potrivit art.227 alin.(2) Cod de procedură penală, „*cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreților, traducătorilor şi asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuieli pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală”*.

Instanța de fond nu a indicat în încheierea contestată care anume cheltuieli judiciare au fost suportate, în ce mărime, faptul dat urma să fie obligatoriu constatat de către instanța de fond la aplicarea art.320 Cod de procedură penală.

Prima instanță în motivarea încheierii contestate face referire la art.334 alin.(3) Cod de procedură penală, care stipulează: „*Dacă **procurorul** sau avocatul încalcă ordinea şedinţei de judecată şi **nu se supun dispoziţiilor preşedintelui şedinţei**, ei pot fi sancţionaţi cu amendă judiciară şi despre comportamentul lor sînt informaţi Procurorul General, respectiv Uniunea Avocaţilor şi ministrul justiţiei”*.

Completul de judecată reține că, prevederile enunțate reglementează măsurile ce se iau față de persoanele care sunt prezente în ședința de judecată și încalcă ordinea sau nu se supune dispozițiilor președintelui nemijlocit în cadrul ședinței de judecată. Respectiv, ele nu sunt aplicabile cazului din speță, așa cum procurorul nu a fost prezentă în ședința de judecată din 28.01.2025.

Instanța de recurs subliniază faptul că, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 28.01.2025 nu rezultă că, instanța de fond s-a retras în camera de deliberare întru adoptarea încheierii. Însă, la materialele se anexează încheierea motivată din 28.01.2025 de aplicare a amenzii judiciare procurorului Irina Bahnari. Mai mult ca atât, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 28.01.2025 rezultă, că a fost emisă o încheiere protocolară de aplicare a amenzii judiciare procurorului Irina Bahnari, în care lipsește motivarea corespunzătoare.

Conform art.342 Cod de procedură penală, *„(1) Toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluţionează prin încheiere a instanţei de judecată.* (2) *Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire şi asiguratorii, recuzările, declinarea de competenţă, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei judiciare, precum şi încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte şi se semnează de judecător sau, după caz, de toţi judecătorii din completul de judecată. (3) Încheierile instanţei asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al şedinţei de judecată”*.

Astfel, prima instanță a aplicat amendă judiciară față de procurorul Irina Bahnari concomitent prin două acte judecătorești distincte – încheiere motivată și încheiere protocolară, ceea ce contravine rigorilor legii.

Reieșind din circumstanţele expuse, Completul de judecată concluzionează că la pronunțarea încheierii din 28.01.2025 instanța de fond nu a ținut cont pe deplin de prevederile art.201 alin.(4) pct.3) și art.320 Cod de procedură penală, din care considerente instanța de recurs

ajunge la concluzia că este necesar de a admite recursul declarat, cu casarea încheierii contestate, din motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conducându-se de prevederile art.447-448, 449 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Completul de judecată -

**D E C I D E :**

Se admite recursul declarat de către procurorul Irina Bahnari.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Cahul sediul Cantemir din 28 ianuarie 2025, prin care a fost aplicată amenda judiciară în mărime de 20 unități convenționale (echivalent a 1 000 lei), pentru neprezentarea nejustificată a procurorului Irina Bahnari la ședința de judecată din 28 ianuarie 2025, în cauza penală privind învinuirea inculpaților Chelea Veaceslav și Chiciuc Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzută de art.186 alin.(4), art.186 alin.(2) lit. b), c), d) și art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal.

Decizia este irevocabilă.

**Preşedintele completului, judecătorul** **Natalia BONDARENCO**

**Judecătorii** **Inga GORLENCO**

**Evgheni BANCOV**